

[Socialministeren.]

og føje til, at de erfaringer, vi i mellemtiden kan indvinde med hensyn til problemerne om kollektiv ledelse, vil indgå i overvejelserne ved udformningen af den kommende lovgivning.

Grete Hækkerup: Det foreliggende forslag til lov om ændring af lov om børne- og ungdomsforsorg er et forslag om at indsatte et helt nyt kapitel omhandlende særlige ledelsesformer. Forslagsstillerne ønsker indført en bestemmelse om, at socialministeren efter ansøgning kan tillade kollektiv ledelse ved rådgivningscentre, daginstitutioner og børne- og ungdomshjem. Desuden foreslås bemyndigelse til socialministeren til at iværksætte forsøgsarbejde med kollektive ledelsesformer.

Der er tale om en genfremsættelse af et lovforslag fra sidste år. Der er i det forløbne år sket meget med hensyn til demokrativering af ledelsen af institutionerne. Gennem oprettelsen af medarbejderråd, forældreråd og elevråd, som hver især vælger deres repræsentanter til de enkelte institutioners bestyrelser, er der for disse grupper skabt mulighed for virkelig medindflydelse og medansvar. Der er også sket det, at socialministeren har fået bemyndigelse til i indtil 20 tilfælde at godkende kollektiv ledelse.

Socialdemokratiet går i princippet ind for kollektiv ledelse, men vi finder det rigtigst at indhente erfaringer, som kan danne grundlag for en fremtidig lovgivning. De tilfælde, der er blevet givet til kollektiv ledelse, er jo i virkeligheden forsøg. De følges meget nøje. Erfaringerne med kollektiv ledelse er indtil nu ret forskellige. Der har været tilfælde, hvor man ret hurtigt har opgivet forsøget med kollektiv ledelse, og der er andre tilfælde, hvor det fungerer særdeles godt. Socialdemokratiet ser gerne, at begrænsningen for anerkendelse i op til 20 tilfælde ophæves. Det vil give større mulighed for at få viden om, hvor mange der virkelig ønsker en kollektiv ledelse.

Lis Møller: Vi må vel forvente, som socialministeren sagde i sit indlæg, at loven om børne- og ungdomsforsorg skal gennemgå en revision inden for en overskuelig fremtid i forbindelse med gennemførelse af socialreformen. Men det er et spørgsmål, om man

ikke fra socialministeriets side kunne fremskynde en sådan revision. Der er andre problemer inden for dette område, der trænger sig på foruden ledelsesformerne inden for institutionerne.

Ifølge gældende lov er der intet til hinder for, og det bekræftede socialministeren, sidst vi behandlede spørgsmålet, at institutionerne kan vælge en kollektiv ledelsesform. Men som jeg sagde, da dette lovforslag var til første behandling sidst, den 16. april sidste år, kan der være betænkeligheder af praktisk art at fremføre over for kollektiv ledelse. Jeg synes, det er rigtigt, at medarbejderne drages ind i alle beslutninger, men for mig står det sådan, at der må være én, der samler trådene. Jeg har ganske vist kun personligt kendskab til én børnehave med kollektiv ledelse, men dér viste det sig, at man ud af kollektivet alligevel valgte en leder, som har det endelige ansvar. Jeg synes, at når det f. eks. drejer sig om de økonomiske dispositioner, er det rigtigst, at én enkelt person har det endelige og det fulde ansvar. Det behøver nødvendigvis ikke at være lederen. Det kan udmærket delegeres ud til én af medarbejderne, men ikke til samtlige. Jeg tror også, at der i forholdet til forældrene, til bestyrelsen og socialstyrelsen må være ét menneske, disse har at holde sig til. Det behøver nødvendigvis heller ikke at være institutionens leder. Jeg mener dermed, at hvis institutionen skal ledes kollektivt, må der fastsættes afgrænsede ansvarsområder for hver enkelt medarbejder. Man diskuterer arbejdets tilrettelæggelse og beslutningerne indbyrdes, men derefter har hver sit område.

Som fru Grete Philip sagde, da lovforslaget var til behandling sidst, har man inden for åndssvageforsorgen arbejdet med en form for kollektiv ledelse i de enkelte centre igennem en årrække. Men vi ved også af erfaringerne derfra, at det ikke alle steder har været til lige stor gavn for centrenes beboere til trods for, at hver af de 4 centerledere havde et afgrænset ansvarsområde.

Jeg vil henstille, at man fra socialstyrelsens side giver tilladelse til kollektiv ledelse dér, hvor det ønskes, og hvor det er forsvarligt, men at vi venter med den egentlige lovændring, til hele loven skal til revision, og jeg vil gerne her give tilsagn om en positiv drøftelse til den tid af spørgsmålet.